

FAMILIE KELDER IN RADEWIJK

Ieder jaar een investering

PROFIEL: GEITENMELKERIJ KELDER

PERSONALIA

Henk (60), Geke (60) en Hielke Kelder (29) en Jenine Haandrikman (29) uit Radewijk (Overijssel)

BEDRIJF

Geitenmelkerij Kelder vind je aan de rand van Radewijk. Het bedrijf kent een historie die begint met melkkoeien. In 1999 begon Henk Kelder met melkgeiten. Nu melkt het familiebedrijf 1.150 geiten.

Tekst: Jasper Lentz

Geitenmelkerij Kelder in het Overijsselse

Radewijk is de afgelopen jaren gegroeid.

En met het oog op de toekomst heeft de

familie Kelder nog veel meer plannen.

Een van die plannen is een melkcarrousel

die de melktijd flink gaat reduceren.

V.l.n.r.: Henk, Geke en Hielke Kelder en Jenine Haandrikman.

An de rand van het Overijsselse Radewijk huist Geitenmelkerij Kelder. De geschiedenis van het bedrijf gaat terug naar 1977. Op de plek waar vakblad Geitenhouderij de familie spreekt stonden zo'n 43 jaar geleden de melkkoeien. In 1979 besluit Henk een nieuwe grupstal voor de koeien te bouwen. In 1981 doet Geke haar intrede en gaan ze samen verder. In 1984 komt de superheffing die het bedrijf in 1992 uiteindelijk de das om doet. Met dertig melkkoeien en een quotum van 178.000 liter was het financieel gewoonweg onmogelijk om verder te groeien. Het melkveebedrijf stopt en Kelder besluit zich om te scholen tot metselaar. Zo'n zeven jaar later, in 1999, begint het toch weer te kriebelen. En dus ziet aan het eind van de vorige eeuw Geitenmelkerij Kelder het levenslicht.

Henk, Geke en zoon Hielke Kelder runnen met z'n drieën het bedrijf. Als het nodig is, springt Jenine, de vriendin van Hielke, bij. In eerste instantie zou oudere broer Herjan het bedrijf gaan runnen, maar omdat hij de liefde achterna ging naar het westen van het land, besloot Hielke gedurende zijn opleiding op de landbouwschool in Hardenberg zich als opvolger op te werpen. In 2012 stapte hij in het bedrijf. Alles gebeurt met het oog op de toekomst en stap voor stap. Elk jaar een investering, zo luidt het devies.

Bij het oprijden van de toegangsweg naar het bedrijf van de familie Kelder valt direct op dat er nog altijd gebouwd wordt. Nu even niet aan de stal, want er herrijst een nieuwe woning aan de voorkant van het bedrijf. Dat is het toekomstige huis van Hielke en Jenine.

Geitenmelkerij Kelder melkt 1.150 geiten die verdeeld zijn over acht potten. De stal telt vier voergangen.

Net als het ouderlijk huis wordt ook het nieuwe huis verwarmd met de warmte die wordt gewonnen uit de melkkoeling. De laatste verbouwing aan het geitenbedrijf dateert uit 2015. Toen is er naast de stal die er sinds 2007 staat een even zo grote stal aan vast gebouwd. De nieuwe stal is voorzien van een licht- en ventilatieknop om voldoende licht en lucht naar binnen te brengen. Op het dak staat een weerstation waarmee het klimaat in de stal goed geregeld kan worden.

Rantsoen

De geitenmelkerij biedt nu plek aan zo'n 1.150 melkgeiten en jaarrond zo'n 300 stuks jongvee. De gemiddelde productie ligt op 1.208 kg melk met 4,35 procent vet en 3,45 procent eiwit. Het bouwblok waarop het bedrijf staat beslaat 1,5 hectare. De familie Kelder heeft 12 hectare grond in eigendom. Daarbij wordt 9 hectare gehuurd. Het rantsoen bestaat momenteel uit een gevarieerd dieet. Kelder voert 880 kg gras uit de tweede en vierde grassnede van 2019, uit de vijfde snede wordt 280 kg gevoerd. Daarbij wordt 680 kg bierbostel met daarover vloeibare broeieremmer gevoegd. De broeieremmer zorgt ervoor dat het rantsoen smakelijk blijft voor de geiten, vooral op warme dagen. Daar bovenop komt nog eens 170 kg eiwitbrok. Het grootste deel van het rantsoen bestaat uit mais, daarvan wordt 1.790 kg gevoerd. In totaal betekent dat een mengsel van 3.800 kg. Het bedrijf heeft vier voergangen en is daardoor, aldus de familie, niet geschikt voor een voerrobot.

Bovendien leent het terrein om het bedrijf zich niet voor een dergelijke manier van voeren. “En ik vind zelf voeren ook gewoon heel leuk”, vertelt de goedlachse Hielke. Dus wordt dagelijks de 20 kuubs Trioliet-voermengwagen gevuld. De trekker die ervoor staat is een Valtra N114. Die trekker wordt ook ingezet voor maaien en kunstmest strooien. Tot het wagenpark behoort ook nog een Valtra N114 met voorlader. Daarmee wordt de mengwagen gevuld. Daarnaast gebruikt de familie Kelder een shovel van JCB met een veegmachine om voerrestanten van de voergang te verwijderen. De brokken worden drie keer per dag voor het voerhek verdeeld met een EasyMix van Vliebo. Dit elektrische compacte doseerwagentje waar Kelder achterop staat, wordt gevuld in een ruimte tussen de twee stallen in. Die ruimte is door Kelder zelf van een dak voorzien. De Vliebo lost aan beide kanten, dus hoeft er aan het eind van de voergang niet gekeerd te worden. In theorie kan

de doseerwagen ook het ruwvoer voor de voergangen brengen, maar daarvoor is de capaciteit te laag. De Vliebo heeft een weegstelsel waarmee exact gevoerd kan worden. Kelder voert 0,5 kg brok op 1 liter melk.

Van zij-aan-zij naar carrousel

Melken gebeurt in een 2x30 zij-aan-zij melkstal. Elke melkronde duurt zo'n 2,5 uur. De familie Kelder heeft een roulatiesysteem bedacht waarin iedere melker in ieder geval twee uitslaapdagen per week heeft. Op het melkrooster staat ook een melker die wordt ingehuurd. Vijf uur per dag melken, dat moet op een gegeven moment anders. “We zijn bezig met een carrousel”, vertelt Hielke. “Daarin hebben we nu de eerste stappen gezet.” De aanvraag ligt inmiddels bij de gemeente en de merkkeuze is ook al achter de rug. “Het wordt een 100-stands Dairy-master. We zijn zeer gecharmeerd

De brokken worden drie keer per dag voor het voerhek verdeeld met een EasyMix van Vliebo.

De huidige 2x30 zij-aan-zij melkstal wordt in de nabije toekomst vervangen door een carrousel. Dat zal de melktijd met de helft reduceren.

De stal die in 2015 is gebouwd, heeft een licht- en ventilatienok. Dat resulteert in een mooie lichte stal.

van de werking van dat systeem. We hebben onze keuze vooral gebaseerd op de ergonomische voordelen. De melkbekers komen namelijk uit de vloer van de carrousel. Je kunt ze met één beweging onder de geit hangen. Bij andere merken is dat niet het geval. Als een geit nog niet goed is uitgemolken na één ronde in de carrousel, blijven de bekertjes onder de geit hangen. Dat is een heel groot voordeel, want je hoeft ze niet opnieuw in de handen te hebben. Met de overgang naar een carrousel wordt er ook geïnvesteerd in individuele dierherkenning. “Dan kunnen we beter gaan voeren op melkproductie. En we kunnen dan de dierroutes aanpassen waardoor we sneller en eenvoudiger kunnen selecteren en separeren.” De carrousel komt als alles volgens plan verloopt aan de voorzijde van het bedrijf. Op de plek waar nu de wachtruimte voor de

melkput is, komt een helling waarmee de geiten de carrousel bereiken. De geiten moeten immers een meter klimmen. Om voldoende plek voor de carrousel te creëren, wordt de stal een meter of 15 naar voren uitgebouwd. De melktank is al op de groei gekocht, want die heeft een capaciteit van 16.000 liter. In dezelfde ruimte als de tank staat ook het Milk2Heat-systeem dat straks twee woningen gaat verwarmen. Op dit moment staat er één expansievat die de warmte opslaat en verspreidt, daar komt nog eentje bij om ook de woning van Hielke en Jenine goed te kunnen verwarmen.

Een melkcarrousel voor de toekomst

Geitenmelkerij Kelder is sinds de intrede van Hielke in het bedrijf bezig met de toekomst. Investeren gaat met gepaste stappen en met een helder doel voor ogen. Het aantal geiten

uitbreiden is nog niet aan de orde. Enerzijds door de geitenstop in de provincie Overijssel, anderzijds omdat het huidige aantal van 1.150 dieren prima is. Naast de carrousel en de nieuwe woning staat er ook een vernieuwing van de sleuvsilo's op de planning. Die worden tevens een kwartslag gedraaid zodat het vullen van de voermengwagens efficiënter kan. In augustus wordt de eerste gebouwd. In mei 2021 komt de tweede eraan.

De bouw van de carrousel zal nog even op zich laten wachten. De familie Kelder hoopt over een jaar of twee de huidige melkput vaarwel te zeggen en

het nieuwe systeem in gebruik te nemen. Is het eenmaal zover, dan wordt de vijf uur melktijd met de helft gereduceerd. Bovendien kan dan één persoon alle geiten melken en dat scheelt dus flink in arbeidskracht. “Ook deze investering doen we met het oog op de toekomst. Mijn ouders zijn allebei 60 en willen het natuurlijk op den duur ook rustiger aan gaan doen. Dan is het fijn om te weten dat het bedrijf op een efficiëntere manier is ingericht en dat ik het in principe allemaal alleen kan runnen.”